

Sayın Başkan, Değerli Meclis üyeleri, Değerli basın mensupları,
Odamızın Ekim ayı olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve yönetim kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Merkez Bankası faizlerde bir değişiklik yapmadı. Biz faiz indirimi bekliyorduk ve bizce bu, doğru yönde atılmış bir adım olurdu. Ama Merkez Bankası bu defa pas geçmeyi tercih etti. Bu kararda döviz kurlarındaki yükselişin de etkili olduğunu düşünüyoruz. Faiz kararı birçok kişiyi ilgilendirmektedir. Faizden nemalananlar olduğu gibi faizi ödeyenler de var. Bu defa Merkez Bankası orta yolu seçmiş gibi görünüyor.

Değerli Meclis üyeleri,

150 metrekarenin üzerindeki konutlardan alınan KDV'nin düşürülmesi ve konut kredilerinde kredi limitinin %75'ten %80'e yükseltilmesinin piyasaların canlanmasına katkı sağlayacağını söylemiştik. Eylül ayı konut satışları, bu beklentimizi doğrulamıştır. Türkiye genelinde konut satışlarında Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %17,8 oranında bir artış olmuştur.

İpotekli konut satışlarında bir önceki yılın aynı ayına göre gerçekleşen artış ise %46,7 oranında. Bu, ekonomide doğru kararlar alındığında elde edilecek olumlu gelişmelere bir örnek oluşturmaktadır. Geçenlerde tüketici kredileriyle kredi kartı borçlularına borçlarını yeniden yapılandırma imkanı sağlandı. Benzer bir imkanın ticari krediler için de sağlanması, piyasada yaşanan nakit sıkıntısının ve kredi darboğazının aşılmasında etkili olacaktır. BDDK, ticari kredilerde uzun vadeli bir yapılandırmanın önünü açmalıdır. Mevcut durumda kredi borcunu uzatmak isteyen firmaların talebini karşılayan bankalar daha fazla karşılık ayırmak zorunda kalıyorlar. Bu zorunluluk kredinin faiz maliyetini de yükseltiyor. Ayrıca kredi borcunun vadesi uzatılan firma da riskli gruba düşüyor. BDDK, tıpkı tüketici kredilerinde olduğu gibi ticari kredilerin yeniden yapılandırılmasında da karşılıkları değiştirmezse piyasaları çok rahatlatacak bir karar almış olur. Çünkü kredi vadelerinin uzamasıyla birlikte borcun ödenebilirliği artacak, şirketler gereksiz maliyetler ve risk tehdidinden kurtulmuş olacaklardır.

Değerli Meclis üyeleri,

Bildiğiniz gibi bir süredir ASO olarak üyelerimizin nükleer teknolojiyle aşinalıklarını geliştirmek için çalışmalar yapmaktayız. Ekonomi Bakanlığının URGE destekleri kapsamında bir proje yaptık. Enerji Bakanlığı da destek oldu. Ankara çapında bir küme kurduk. Türkiye çapında kimler ilgilenebilir diye araştırma yapmıştık. Bu amaçla Odamız, başka kuruluşlarla işbirliği içinde Nükleer Sanayi Kümesi (NÜKSAK) projesini hazırlamış ve proje Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca

kabul edilmiştir. Projenin amacı, NÜKSAK üyelerinin, nükleer santraller ile diğer elektrik üretim santrallerinde kullanılabilecek ekipmanların tasarım, imalat, montaj ve test yeteneklerinin geliştirilmesidir. Bu çabalar; kalite sistemlerini geliştiren, inovasyon ve verimlilik prensipleri doğrultusunda çalışan, hem iç pazarda etkin hem de ihracat gücü olan yerli nükleer sanayinin kurulmasına öncülük edecektir. Nükleer sanayiye özel kaynak ve malzeme teknolojilerinin geliştirilmesi, firmaların nükleer sanayide tasarım kabiliyeti kazanması, teknoloji transferi ile yerli üretim yeteneğinin geliştirilmesi, firmaların nükleer sanayi standartlarına uygun kalitede üretim yapabilmesi projenin hedefleri arasındadır.

Değerli Meclis üyeleri,

Sanayicilerimiz yüksek teknolojili ürünlerden “biz bunu yapamayız” diye fazla ürküyorlar.

Nükleer santraller, kontrol ve malzeme teknolojisi hariç, rahat rahat üretebileceğimiz parçalardan oluşuyor. Santral deyince büyük bölümü borulardan, kablolardan, vana ve pompa gibi rahatça yapabileceğimiz parçalardan oluşuyor. Moskovada nükleer santrallere tedarikçilik yapan firmaların katıldığı bir fuarı gezdikten sonra bu işlerin ülkemizde çok rahat yapılabileceği kanaatim pekişti. Bir nükleer santralde kullanılan parçalar herhangi bir baraj ve termik santralde kullanılan malzemelere çok benziyor. Ama kalite kontrolü ve izlenebilirlik açısından hepsi kayıt altına alınmıştı. Yapılacak olan 3 nükleer santralden birinin inşaatı başladı.

Sinop'ta Fransız ve Japonların yapacağı bir santral var. Üçüncü bir santralin de Tekirdağ'da yapılması söz konusu. Her biri 20'şer milyar dolarlık toplamda 60 milyar dolar. Bir nükleer santral dediğimiz zaman bunun maliyetinin üçte birinden fazlası sadece akreditasyon masrafları. Diğer kısmın yüzde 50'sini biz yapabiliriz. Firmalarımız hazırlıklı olabilirlerse santral başına 7 milyar dolarlık iş yapabiliriz. 3 santral yapılırsa, buradan bizim için potansiyel olarak 21 milyar dolarlık iş çıkabilir. Rusya santral yapıyor ama birçok parçasını da başka ülkelerde yaptırıyor. Niye Türkiye bu tedarikçilerden biri olmasın. Dünyada yapılacak 450 çalışan, 60 inşaatı devam eden ve 168 planlanan nükleer santral var. Rahatlıkla yan sanayi hizmeti verebiliriz. Santralin içerisinde kablodan dikenli tele kadar birçok malzeme var. Ancak, bunların hepsinin sertifikalı olması gerekiyor. Örneğin, santral yapılırken kalın inşaat demirleri kullanıyorlar. O boyda üretilebilmesi mümkün değil. Bunları ekleyen özel manşonlar var.

Bunlar ülkemizde de yapılıyor ve kullanılıyor. Ostim'de enaz 150 firma bunu yapabilir.

Ama bunların hepsinin sertifikalı olması gerekli.

Değerli Meclis üyeleri,

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Nükleer Proje Uygulama Daire Başkanlığının önerisi ile nükleer sektöre yönelik işgücünün geliştirilmesi için bir eğitim merkezi kurulması gündeme gelmişti.

İlgili merkezin Odamız koordinatörlüğünde, Ankara 1. OSB’de “İleri Teknoloji ve Nükleer Eğitim Merkezi” adıyla kurulabileceği görülmüş ve kuruluşlarla temaslara 2015 yılında başlanmıştır. Bu projeye katkı sağlayabilecek Fransa Uluslararası Nükleer Enerji Enstitüsü I2EN ile Mart 2016’da bir iyi niyet anlaşması imzalanmıştır. Projenin fonlanması konusunda Kalkınma Ajansına başvuru hazırlıkları devam etmektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Geçtiğimiz günlerde Akkuyu nükleer santralinin ortaklarından Rosatom firması ile temaslarımız sonucu tesisleri gezmeye ve eğitim imkanlarını görmek için önce St. Petersburg’a ve daha sonra da Moskova’ya gittik. Davet üzerine şirketin St. Petersburg’daki “Sürekli Eğitim ve Öğretim Enstitüsü CICE&T Eğitim Merkezine” bir ziyaret gerçekleştirdik. Santralin tasarımından çalışanların eğitime kadar çeşitli seviyelerde eğitimlerin verildiği bir merkez. Rosatom’la Türkiye’de ortak eğitimler düzenlemek üzere görüşmeler yaptık. Kendi kurullarından geçirdikten sonra bu işbirliğini muhtemelen gerçekleştireceğiz. Nükleer santral için iş yapacak firmalarda inşaatçısından, tedarikçi firmalarda çalışanlara kadar eğitimlerden sertifikasyondan geçirilmesi lazım. Ortak eğitim programı bunları kapsayacak. Biz de bu eğitim ve sertifikayı veren organizasyonu kurmaya çalışıyoruz. İlk önce eğiticilerimiz eğitilecekler. Bizim akredite olmamızdan sonra bu eğitimleri ASO olarak biz verebiliriz. Çalışmalarımıza TSE’de katılıyor. Bu imalatları yapacak personellerin sertifikalandırılması işine yoğunlaşıyoruz. Bu işi 3 yıla kalmadan bitirmemiz lazım. Nükleer santralin inşaatında yaklaşık 12 bin kişi çalışıyor. İşletmesinde ise 5 bin kişi çalışıyor. Santralin ömrü 50-60 yıl. Bu 5 bin kişinin sürekli ve periyodik eğitimlerinin yapılması lazım. Bizim amacımız bu eğitimleri verecek bir merkez kurmak.